

GROEI VAN MOODY'S OMZET EN OPERATIONEEL RESULTAAT

TIJDPAD ECONOMISCH HERSTEL VOLGENS MOODY'S

uit het verleden. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat bankiers graag de zwaarste aan een ander geven en de kredietbeoordelaars een makkelijk slachtoffer zijn.

BASEL II HELPT RATINGBUREAUS

Ook toezichthouders geven de schuld aan kredietbeoordelaars. In zowel Europa als de Verenigde Staten staat de hervorming van de ratingbureaus hoog op de agenda van de centrale bankiers. Hoewel de ratingbureaus grote fouten hebben gemaakt bij het beoordelen van kredieten en gestructureerde producten, zouden de toezichthouders ook eens naar hun eigen positie moeten kijken. Zij hebben de rol van kredietbeoordelaars de afgelopen jaren juist fors meer gewicht gegeven.

Op 1 januari 2007 werd na lang Europees overleg 'Basel II' ingevoerd. Onder Basel II worden de buffers die banken moeten aanhouden op een andere manier berekend. Basel II zou een verfijndere methode zijn om te kijken naar de risico's die een bank loopt en hoeveel buffers deze dient aan te houden. Een centrale rol in het bepalen van de risico's is weggelegd voor de kredietbeoordelaars in plaats van de banken zelf. Hoe hoger de rating, hoe minder eigen vermogen aangehouden hoeft te worden.

Vanaf 1 januari 2008 is Basel II in Nederland verplicht en dankzij de invoering van Basel II konden de Nederlandse banken zelfs gemiddeld 8 procent minder buffers aanhouden. De vraag is dan ook of Basel II niet juist de instabiliteit van de Nederlandse financi-

ele sector heeft verzwakt in plaats van versterkt, zoals beoogd.

Doordat kredietbeoordelaars zo'n belangrijke rol kregen toebedeeld in Basel II, werden ze ook verplicht een erkenning aan te vragen bij de toezichthouder. In Nederland hebben slechts vier partijen een dergelijke erkenning. Naast Moody's en Standard & Poor's zijn dat Fitch en DBRS. Ook de Verenigde Staten kennen een dergelijk systeem: kredietbeoordelaars moeten zich registreren bij de Amerikaanse toezichthouder SEC. In feite hebben de toezichthouders daarmee een deel van hun eigen toezichtfunctie uitbesteed aan commerciële partijen als Moody's en Standard & Poor's. Bovendien is hiermee de eigen verantwoordelijkheid van bankiers nog verder verminderd, doordat ze blindelings kunnen afgaan op externe ratings.

DNB MEDEVERANTWOORDELIJK

Dat president Nout Wellink van de Nederlandsche Bank (DNB) de schuld van de kredietcrisis vooral bij de kredietbeoordelaars legt, is dan ook opmerkelijk te noemen. Wellink is als voorzitter van het Basel Comité zelfs degene die ratingbureaus juist die belangrijke rol heeft gegeven en hij houdt er bovendien via de wettelijke erkenningsplicht ook nog eens indirect toezicht op.

Natuurlijk hebben de ratingbureaus grote fouten gemaakt, maar DNB en vele andere toezichthouders hebben wel het systeem gecreëerd, met een grotere rol voor kre-

dietbeoordelaars zonder dat de onafhankelijkheid of de kwaliteit van de ratings voldoende gewaarborgd was. Daarbij is ook de rol van voormalig ING-topman Ewald Kist opmerkelijk. Kist is sinds zijn vertrek als topman bij ING zowel vicevoorzitter van de raad van commissarissen van DNB als board member van kredietbeoordelaar Moody's. De kritiek van Wellink op kredietbureaus is regelrecht een motie van wantrouwen aan zijn eigen vicevoorzitter.

Ondertussen zijn er door de kredietcrisis diverse initiatieven om kredietbeoordelaars sterker te reguleren. Zowel in Europa als in de Verenigde Staten zal het toezicht versterkt worden. Ondanks de grote fouten en de vele claims van gedupeerde beleggers staat het bestaansrecht van kredietbeoordelaars nauwelijks ter discussie. Dit geldt echter wel voor de onafhankelijkheid en kwaliteit van de ratings.

Pogingen om niet de uitgevende onderneming of bank de rating te laten betalen maar juist de eindgebruikers (vooral institutionele beleggers) zijn tot dusver op weinig uitgelopen. De kans dat alleen de transparantieplichtingen en het vergunningstelsel iets worden versterkt, is groter dan dat het verdienmodel compleet gewijzigd wordt. Daarmee zal de discussie over de onafhankelijkheid van kredietbeoordelaars even zijn geluwd, maar bij het volgende schandaal zal die meteen weer op de agenda komen. ■